

૮ દશક અને એકમ

મને મદદ
કરો !

કાકા, હું ૧૮ રૂપિયાની પેન્સિલ
ખરીદવા ઇચ્છું છું. મારી પાસે
ફક્ત ૧૦ રૂપિયાની કેટલીક
નોટ અને ૧ રૂપિયાના સિક્કા
છે. મારે તમને કેટલી નોટ
અને સિક્કા આપવા જોઈએ ?

૧૮ રૂપિયા એટલે ૧૦ રૂપિયાની
૧ નોટ અને ૧ રૂપિયાના ૮ સિક્કા

૩૫ રૂપિયા આપવા માટે મારે
કેટલી નોટ અને કેટલા સિક્કાની
જરૂર પડે ?

તું મને ૧૦ રૂપિયાની ૩
નોટ અને ૧ રૂપિયાના ૫
સિક્કા આપ.

સારું, કાકા તો...

અરે !
મને કહે તો, તારે કેટલી
પેન્સિલ જોઈએ છે?

એક પણ નહિ ! મને મારું
ગૃહકાર્ય કરવામાં મદદ
કરવા બદલ કાકા
તમારો આભાર.

તમે કાકાની મદદ વગર આ કરી શકો ? આ વસ્તુઓ માટે ૧૦ રૂપિયાની નોટ અને ૧ રૂપિયાના કેટલા સિક્કા આપશો તે દોરો.

રૂ. ૨૦

_____

રૂ. ૩૨

_____

રૂ. ૫૫

_____

★ નોટ અને સિક્કા મળીને કેટલા રૂપિયા થાય ?

= રૂ. ૩૦

= રૂ. _____

= રૂ. _____

= રૂ. _____

= રૂ. _____

રમતની ચલાણી નોટ/સિક્કા વડે આવી પ્રવૃત્તિ કરો.

મહાવરાનો સમય

હું એક સંખ્યા કહીશ તને
દશક + એકમ મુજબ છુટા પાડો.

સારું, તમે કહો
હું તેના ભાગ કહીશ

$$૬૦ + ૪$$

ચોસઠ

$$૨૦ + ૫$$

પચ્ચીસ

૩૭
૬૮
૮૫

જુઓ,
૩૦ + ૭
૬૦ + ૮
૮૦ + ૫

હવે તમે આ લખો અને જોરથી બોલો.

$$૨૭ = \underline{\quad} + ૭$$

$$૩૧ = ૩૦ + \underline{\quad}$$

$$૫૪ = \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} = ૮૦ + ૮$$

$$૬૩ = \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$૩૬ = \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} = ૮૦ + ૨$$

તમે આના
ભાગ લખવાનો
પ્રયત્ન કરો.

$$૧૨ = ૧૦ + ૨$$

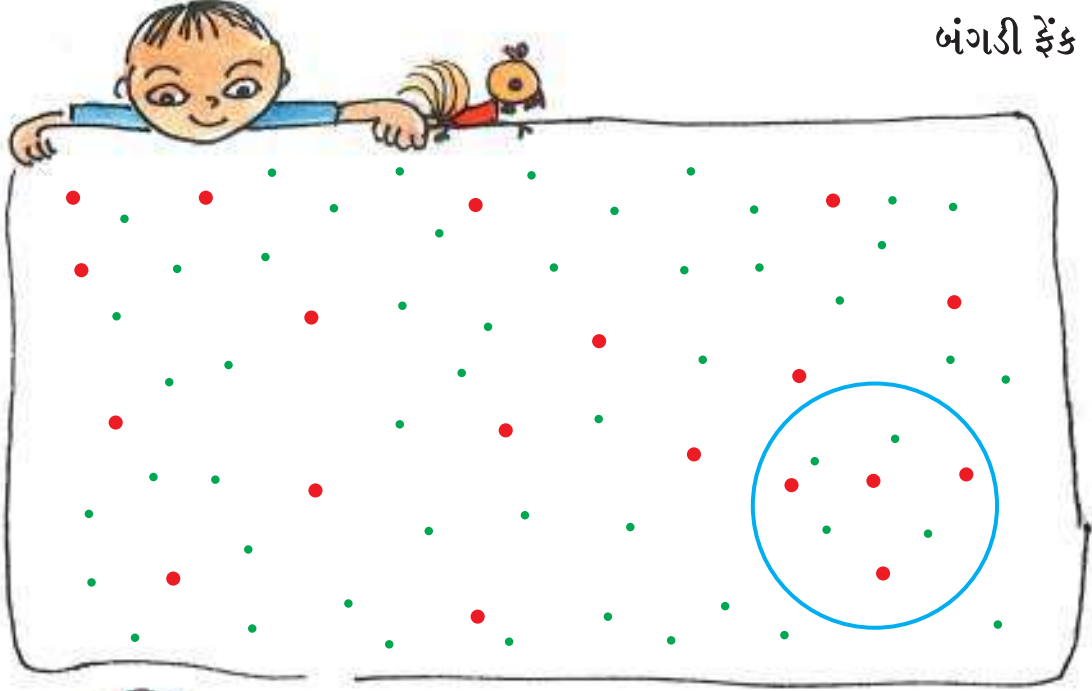
$$૧૮ = \underline{\quad} + ૮$$

$$૧૧ = \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} = ૧૦ + ૭$$

જો બાળકો અન્ય ભાષામાં ગણતરી કરવાનું જાણતા હોય તો પૂછો. તે ભાષામાં પણ સંખ્યાનું નામ તેનો વિસ્તાર સૂચવે છે કે નહિ તે ચર્ચો.

બંગડી ફેંક !

કર્મા અને આયુષ બંગડી ફેંકની રમત રમી રહ્યાં છે. કર્મા
ટપકાં પર બંગડી ફેંકે છે.

દરેક મોટું લાલ ટપકું ૧૦ અંક બરાબર છે. દરેક નાનું લીલું
ટપકું ૧ અંક બરાબર છે.

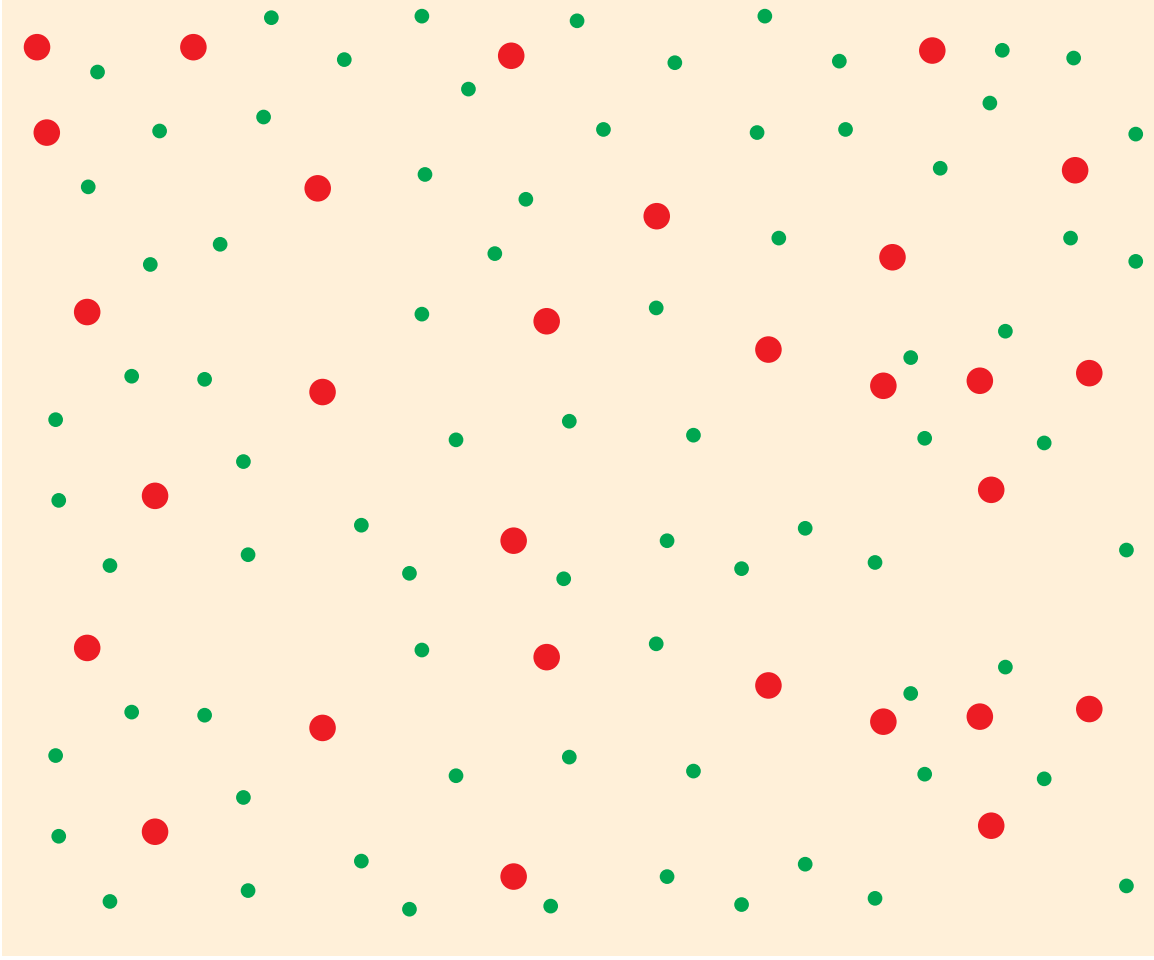
બંગડીની અંદરના ટપકાં

ટપકાં — — — — —
અંક — — — — —

તેથી કર્માને ૪૪ અંક મળ્યા.

તેઓ બે વાર બંગડી ફેંકે છે. અહીંયાં તેમના અંકો છે.

ફેંક	કર્મા	આયુષ	વિજેતા
પહેલો	૪૪	૧૩	કર્મા
બીજો	૧૬	૩૨	આયુષ

ઉપરના બોર્ડનો ઉપયોગ કરીને તમે પણ આ રમત તમારા મિત્ર સાથે રમી શકો છો. તમારા દરેક દાવ માટે અંક લખો.

દાવ	મારા અંક	મારા મિત્રના અંક	વિજેતા
પ્રથમ			
બીજો			
ત્રીજો			
ચોથો			
પાંચમો			
છઠ્ઠો			

વિદ્યાર્થીઓને અંકોની મૌખિક ગણતરી કરવા પ્રોત્સાહિત કરો.

વાંસળીવાળો અને ઉંદર

૧

મને એવો માણસ જોઈએ છે
જે ઉંદરને ટોપલીમાં પકડી
શકે. દરેક ઉંદર માટે હું તેને
સોનાનો સિક્કો આપીશ.

૨

૩

હું તે કરીશ.

શું ! વાંસળી
વડે ?

૪

૫

મારું ઇનામ
સાહેબ ! મેં ૮૦
ઉંદર પકડ્યા.

પણ, આટલા બધા
ઉંદર તમે કેવી રીતે
ગણ્યા ?

સહેલું છે ! મેં આ કાર્ડ વાપર્યાં.

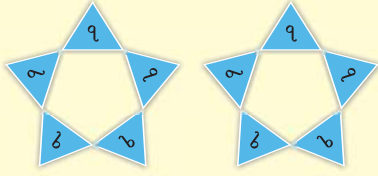
મેં એક ઉંદર ગણ્યો અને એક કાર્ડ મારા ખિસ્સામાં મૂક્યું.

 એક ઉંદર માટે

  બે ઉંદર માટે

     કેટલા ઉંદર માટે ? _____

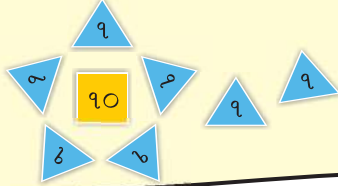
મારા ખિસ્સામાં જ્યારે ૧૦ કાર્ડ થયાં ત્યારે મેં આ કાર્ડ સાથે તેને બદલ્યું.

જ્યારે ૭ ઉંદર વધારે આવ્યા ત્યારે મારા ખિસ્સામાં આવા કાર્ડ હતાં.

૧૭ ઉંદર માટે

★ જો તેણે અહિં સુધી ગણ્યું હોય તો તેના ખિસ્સામાં કયાં કાર્ડ હશે ?

અ) ૨૩ →

બ) ૪૭ →

ક) ૫૫ →

ડ) ૬૩ →

ઈ) ૭૨ →

ઈ) ૮૦ →

વિદ્યાર્થીઓના આવા નમૂનાના કાર્ડ બનાવવા પ્રોત્સાહિત કરો અને તેનો અન્ય મહાવરામાં ઉપયોગ કરાવવો.

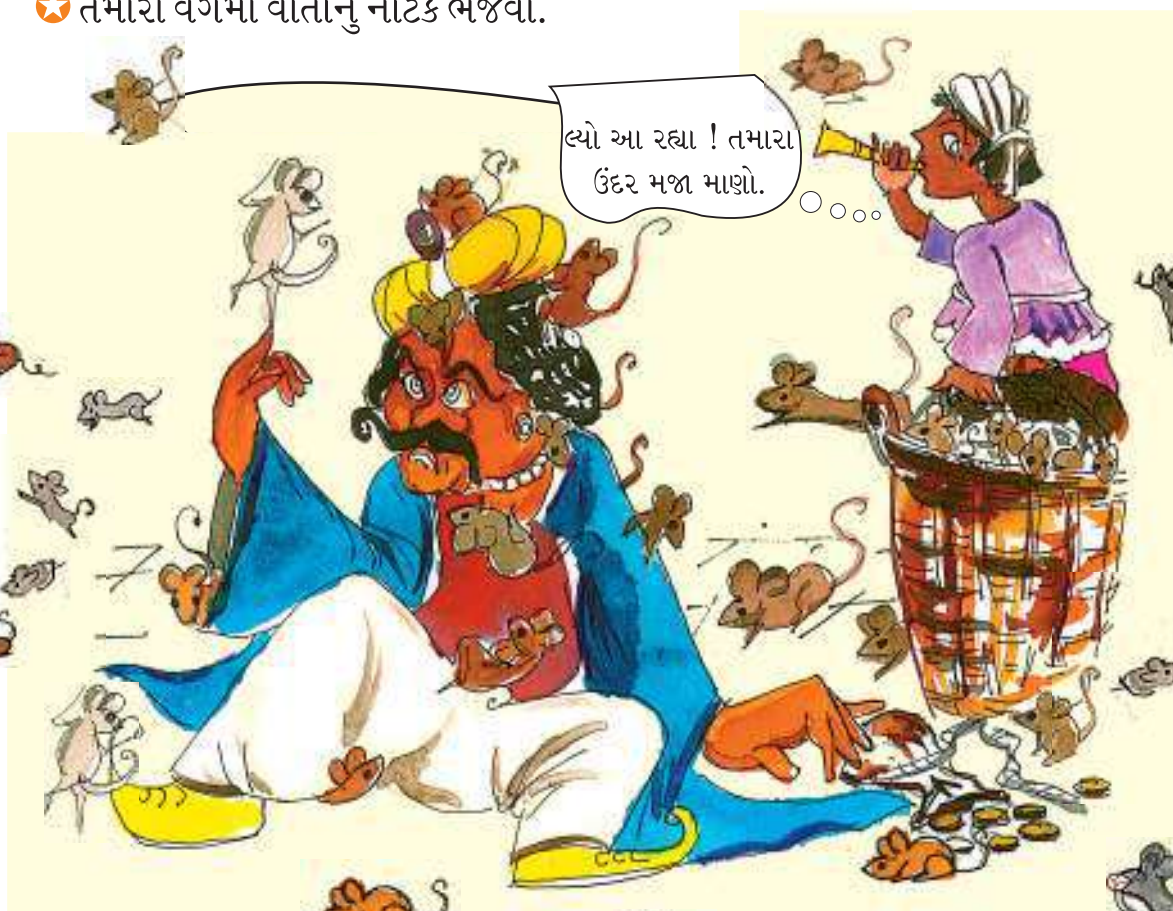

રાજાએ તેને સોનાના સિક્કા આપ્યા.

★ હવે શું થયું હશે તેનું તમે અનુમાન કરી શકો છો ?

★ તમારા વર્ગમાં વાર્તાનું નાટક ભજવો.

સ્વચ્છ શાળા દિવસ

આજે અમારે શાળાની સફાઈ
કરવાની છે. અમે ટુકડી
બનાવીશું. દરેક ટુકડીમાં ૧૦
વિદ્યાર્થીઓ રહેશે.

અમારી ટીમ સૌથી સારી સફાઈ
કરશે. સારુ, આ અમે જઈએ.
ઘસો અને સાફ કરો.

બધા વર્ગોમાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા :

ધોરણ ૧	૫૩
ધોરણ ૨	૪૨
ધોરણ ૩	૩૫
ધોરણ ૪	૫૪
ધોરણ ૫	૨૬

★ દરેક વર્ગમાં કેટલી ટુકડીઓ હશે ? કેટલા વિદ્યાર્થી બાકી રહેશે ? અહીં લખો.

	કેટલી ટુકડીઓ ?	બાકી રહેલાં વિદ્યાર્થીઓ
ધોરણ ૧		
ધોરણ ૨		
ધોરણ ૩		
ધોરણ ૪		
ધોરણ ૫		

★ બધા થઈને કેટલા વિદ્યાર્થીઓ બાકી રહ્યા ? _____

★ બાકી રહી ગયેલા વિદ્યાર્થીઓની વધુ કેટલી ટુકડીઓ બનાવી શકાય ? _____

મહાવરાનો સમય : તમારી શાળામાં દસની ટુકડી

★ તમારી શાળાના દરેક વર્ગમાં કેટલા વિદ્યાર્થીઓ છે તે શોધો.

★ દરેક વર્ગમાં દસની ટુકડીઓ બનાવો.

★ દરેક વર્ગમાં કેટલા વિદ્યાર્થી બાકી રહી જાય છે ?